

Список використаних джерел:

1. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. - N 2-3. - Ст. 22
2. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 07.07.2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. - N 41-42, № 43, № 44-45. - Ст. 529
3. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. - N 27. - Ст. 282
4. Шпак Володимир - Обґрунтування допуску фахівця у галузі права до фактичної участі у судовому процесі. – Юридичний журнал, № 8, 2008 р.
5. Борзих Н. В., Проблеми визначення поняття «захисник» у кримінальному процесі.
6. Про правову допомогу: законопроект N 6320 від 09.11.2004 р. Автори народні депутати України М. Д. Катеринчук, С. В. Соболев, В. М. Стретовичем.
7. Проблеми цивільного процесуального положення інших учасників процесу. Лекція. О. І. Антонюк, доцент кафедри цивільного права і процесу ДонНУ.

*Кагадій Микола Іванович – к.ю.н.,
с.н.с. завідувач кафедри
господарського права
факультета підприємництва
та права КНУТД,
Меліхова Катерина,
студент 4 курсу, групи БП-12
факультета підприємництва та
права Київський національний
університет технологій та дизайну*

ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У БОРОТЬБІ З КАМКОРДИНГОМ

У даній статті розглядається такий вид порушення права інтелектуальної власності як «камкординг», що є одним з найбільш

небезпечних видів піратства у сфері кіноіндустрії. Поширення піратства відбувається завдяки недосконалості законодавства та відсутність дієвого механізму впливу на порушників авторського права і суміжних прав.

Через постійне зростання піратства і недостатню увагу боротьбі з ним з боку держави, Міжнародний альянс інтелектуальної власності, що об'єднує сім найбільших асоціацій американських виробників контенту, включив Україну в список особливої уваги. Середній рівень піратства у світі становить 42 %, і тільки за 2010 р. воно нанесло збитків на 59 млрд дол. Головна проблема, як зазначається в дослідженні Альянсу ділового програмного забезпечення Business Software Alliance (BSA), у країнах, що розвиваються, де жителі не бачать різниці між ліцензійними та неліцензійними продуктами. Для порівняння, рівень піратства у Китаї становить 71 %, в Росії – 65 %, в Польщі – 54 %, в Угорщині – 41 %. Рівень комп'ютерного піратства в Україні становить 86 %.

Серйозні кроки у боротьбі з піратством Україна робила лише після того, як у 2001 р. потрапила до списку «Special 301», який складає торговельний представник США, і була змушена сплачувати суттєві штрафні санкції – 75 млн дол. щорічно [2].

Як зазначає Симонян Ю. Ю. кандидат юридичних наук, доцент кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права Національного університету «Одеська юридична академія», загрозливим моментом піратської діяльності є вплив її економічних наслідків на суспільство в цілому. Оскільки піратська діяльність завжди неправомірна, чимало традиційних елементів, властивих законному бізнесу, зникають, і в результаті суспільство втрачає багато вигод на різних рівнях. Нові ринки стають причиною росту попиту на загальновідомі товари, який законні виробники не здатні задовольнити повною мірою. Цей попит на товари перевищує можливості правоохоронних органів контролювати відповідну діяльність і надавати захист проти піратської продукції.

Окремі новітні технології дозволяють легко копіювати й відтворювати товари, що містять у собі об'єкти права інтелектуальної власності, і тим самим

ці технології сприяють тенденції появи піратської продукції майже в усіх сферах, де є підвищений ринковий попит на законну продукцію [3, с. 173].

«Камкординг» (camcording) як піратська діяльність, означає несанкціонований запис фільму в залі кінотеатру на камеру. В Європі з таким видом піратства борються вже кілька років. Оскільки захист прав інтелектуальної власності там на значно вищому рівні, ніж в Україні, то кінопірати переключились на наші кінотеатри, постачаючи ринки й інтернет-записами з українських кінозалів. Західні кіностудії у відповідь спонукають українські кінотеатри сканувати зали інфрачервоними камерами спостереження й приладами нічного бачення. Західні партнери стурбовані кількістю піратських записів у наших кінотеатрах і погрожують давати свої фільми в прокат лише після того, як прем'єри пройдуть у сусідніх країнах, і інтерес до піратської копії не буде вже таким високим.

Голова Української антипіратської асоціації Володимир Ілінг, зазначає, що в Україні ця проблема вималювалася у 2007 році, тоді було зафіксовано 10 випадків записів у київських кінотеатрах. У 2008-му - вже 26, кількість київських кінотеатрів, де несанкціоновано писали фільми, збільшилася, з'явилися такі випадки і в Дніпропетровську. У 2009 році камкординг виявили ще й у Кіровограді та Черкасах, усього 11 випадків», - розповідає Володимир Ілінг, підкріплюючи свої слова таблицями, в яких зазначено, який фільм і в якому кінотеатрі було «викрадено» за допомогою відеокамери. У чорні списки кінотеатри потрапляють через технічну хитрість кіновиробників: кожна копія фільму має свій номер, який при демонстрації зчитується за допомогою спеціальної апаратури. Таким чином, проглядаючи нелегальні копії в інтернеті чи з піратських дисків, виробник вираховує, з якої країни і якого кінотеатру вони походять [18].

Вдатися до погроз Walt Disney Pictures чи 20th Century Fox змусила статистика відеопіратства. Якщо наприклад за 2008 рік у європейському регіоні частка України у продукуванні піратських копій становила 27 відсотків, то на березень 2009 року - всі 50. Статистику веде Motion Picture Association (MPA),

організація, яка з 1922 року захищає права американських кіновиробників і до якої сьогодні входять найбільші кіностудії Штатів [4].

Зважаючи на вищевикладене дана тема видається актуальною, не дивлячись на те, що активна увага громадськості до камкордингу в останні роки значно зменшилась у зв'язку зі складним політичним та соціальним становищем у країні. Зокрема, Офіс Торговельного представника США (ОТП США) вирішив не присвоювати Україні у 2014 році будь-якого статусу в рамках вище згадуваної «Спеціальної доповіді 301» щодо стану захисту прав інтелектуальної власності в різних країнах світу, у т.ч. в Україні (у 2013 році Україні було присвоєно найнижчий статус «Пріоритетної іноземної країни» через серйозні порушення у сфері захисту прав інтелектуальної власності) і не вживати додаткових заходів у зв'язку зі складною політичною ситуацією в нашій державі [5].

Але серйозна проблема захисту прав інтелектуальної власності в Україні досі існує, та наша держава залишається одним з основних місць діяльності камкордерів у Європі [4].

Основною причиною такого стану речей є прогалина в законодавстві, адже нині в українському законодавстві навіть не визначено поняття «камкординг».

На основі раніше проведених науковцями досліджень (зокрема раніше дану тему розглядали Симонян Ю. Ю., Штефан О., Дроб'язко В. С., Дмитренко Н.) в даній статті досліджується існуюча ситуація щодо камкордингу в Україні, розкривається поняття камкордингу, робиться пропозиція можливості законодавчого закріплення протиправності та караності камкордингу, як окремого виду порушення права інтелектуальної власності, розглядаються можливі способи боротьби з таким порушенням – в чому і полягає наукова новизна статті.

1. Поняття «камкордингу» як виду піратства, процес його здійснення.

Термін піратство був вперше використаний у 1879 році англійським поетом Лордом Альфредом Теннісоном у передмові до його поеми «Історія

кохання» (англ. «The Lover's Tale»), де Лорд Теннісон скаржився на розповсюджені випадки незаконного використання окремих фрагментів його твору. Приблизно в той самий час цей термін знайшов своє закріплення у офіційних документах.

Пункт 2(b) ст. 1 розділу 1 Регламенту № 3295/94 Ради ЄС від 22.12.1994 р. дає поняття «піратські товари» як товари, які є копіями або містять копії, виготовлені без згоди володільця авторських або суміжних прав, або володільця прав стосовно рисунка чи моделі, зареєстрованих у країні виробництва у випадках, коли виготовлення цих примірників завдає шкоди правам, про які йдеться [6].

Згідно ст. 50 п. б) Закону України «Про авторське право і суміжні права» піратство у сфері авторського права і (або) суміжних прав – опублікування, відтворення, ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України і розповсюдження контрафактних примірників творів [7, ст. 50].

Згідно зі ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права» контрафактним примірником твору, фонограми, відеограми є примірник твору, фонограми, відеограми, що відтворений, опублікований і (або) розповсюджений з порушенням авторського права і (або) суміжних прав, у тому числі примірники захищених в Україні творів, фонограм і відеограм, що ввозяться на митну територію України без згоди автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав, зокрема з країн, в яких ці твори, фонограми, відеограми ніколи не охоронялися або перестали охоронятися [7, ст. 1].

Порушення права інтелектуальної власності на аудіовізуальні твори відбувається в кілька етапів, які відображають процес отримання споживачем несанкціонованих аудіовізуальних творів і у кожному етапі бере участь певний винний суб'єкт: особа, що створює копію (напр..працівник чи відвідувач кінотеатру, особа, що бере участь у транспортуванні легальних копій або озвучці, журналіст-автор анонсів тощо) скупщик, чи дистриб'ютор нелегальних копій, провайдер, глядач, тощо. До таких етапів відносимо: отримання

нелегальної копії твору, її розповсюдження і продаж, розміщення на інтернет-ресурсах та несанкціонований перегляд.

Першим етапом є створення несанкціонованої копії. Я вважаю його основоположним у правопорушенні, оскільки він є ґрунтом для подальшого поширення піратської продукції.

О. Штефан визначає, що при піратському виготовленні аудіовізуальних творів пірати використовують такі методи: копіювання кінематографічного твору з відеокасети, яку випускає виробник або власник ліцензії, що використовується для комерціалізації кінематографічного твору, особами, які пов'язані з прокатом; дублювання на касеті законного запису; запис на касету та наступне дублювання телепередач [8].

Існує багато джерел, звідки пірати беруть копії фільмів. О. Штефан визначає, що при піратському виготовленні аудіовізуальних творів пірати використовують такі методи: копіювання кінематографічного твору з відеокасети, яку випускає виробник або власник ліцензії, що використовується для комерціалізації кінематографічного твору, особами, які пов'язані з прокатом; дублювання на касеті законного запису; запис на касету та наступне дублювання телепередач [8].

При скачуванні піратських фільмів з Інтернет-сайтів чи при купівлі піратських дисків навіть використовують умовні позначення щодо способу копіювання фільму, за яким можна визначити і якість:

1. Камріп (CAMRip) — таку версію знімають на звичайну, найчастіше аматорську відеокамеру безпосередньо під час перегляду фільму в кінотеатрі. Певна річ, якість такого відео дуже погана, та й звук виходить дуже спотворений.

2. Телесінк (TS, TeleSync) — цей метод дуже подібний до кампріпу, але тут уже до справи підключаються працівники кінотеатрів, найчастіше люди, які сидять в будці оператора показу. Камеру встановлюють на триногу біля вікна, а дроти звуку вставляють безпосередньо в аудіовихід проектора. В результаті — особливо, якщо використовували професійну камеру — виходить якісніша, ніж

камріп копія фільму. Звук же, так як його записували не через мікрофон, майже не відрізняється від ліцензійної копії.

3. ТВ-ріп (TV-rip) — такий варіант копії беруть безпосередньо з телевізора. В даному випадку можна скопіювати тільки ті фільми, які вийшли в телепрокат. Копію найчастіше роблять за допомогою побутового відео або DVD магнітофона, зрідка з допомогою ТВ-тюнера. Якість напряму залежить від якості оцифровки та рівня початкового сигналу. Часто пірати навіть не вирізають рекламу та значок каналу.

4. Воркпрінт (WP, WorkPrint) — цю копію створюють працівники кіностудій чи технічних відділів, які залучені до створення фільму. Вони звичайно викладають в Інтернеті копію за декілька тижнів чи навіть місяців до показу. Часто вміст таких копій не збігається з ліцензійною.

5. «Рулон» (TC, TeleCine) — тут оператори кінопоказу, які зв'язані з піратами ставлять в будці спеціальний кінодатчик. Цей пристій кріпиться до проектора і захоплює зображення "на льоту". Звук же, як і в випадку з телесінком передається напряму. Виходить зображення, яке майже не відрізнити від DVD-ріпу.

6. «Скрінер» (DVD-Screener) — зазвичай, перед показом фільмів в кіножурнали висилається спеціальна копія фільму, щоб кіножурналісти могли написати про них статті. Деякі журналісти, які хочуть заробити, передають ці копії піратам. Якість виходить непоганою, але є багато вставок, які попереджують, що цей фільм не для масового перегляду. Інколи, кінокомпанії навмисно роблять деякі частини фільму чорно-білим кольором.

7. DVD-ріп (DVD-rip) — найякісніша можлива піратська копія фільму. Її роблять з ліцензійного диску і якість напряму залежить від налаштувань захоплення відео [11].

І одним з найбільш небезпечних видів піратства у сфері кіноіндустрії є камкордінг. Вперше поняття «камкордінгу» з'явилося у США. Камкордінг (camcording) означає несанкціонований запис фільму в залі кінотеатру на камеру [9].

Однак в українському законодавстві термін «камкординг» не визначений, в тому числі й в Законі «Про авторське право і суміжні права».

Згідно законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання питань авторського права і суміжних прав» камкордінгом визнається відтворення без дозволу суб'єктів авторського права аудіовізуальних творів під час їх демонстрації в кінотеатрах, інших приміщеннях, призначених для публічної демонстрації [10].

2. Склад правопорушення «камкординг».

За камкординг особу можна притягнути до юридичної відповідальності за порушення авторського та суміжних прав. На мою думку, було б доцільно не лише ввести в законодавство термін «камкординг» але й безпосередньо закріпити його караність.

Ст. 176 ККУ передбачає відповідальність за порушення авторського права та суміжних прав, а саме за незаконне відтворення, розповсюдження творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних, а так само незаконне відтворення, розповсюдження виконань, фонограм, відеограм і програм мовлення, їх незаконне тиражування та розповсюдження на аудіо- та відеокасетах, дискетах, інших носіях інформації, або інше умисне порушення авторського права і суміжних прав, якщо це завдало матеріальної шкоди у значному розмірі чи у великому або в особливо великому розмірі [12, ст. 176].

Отже, якщо камкордінг завдав збитків на суму понад 13780 грн. винна у його вчиненні особа буде підлягати кримінальній відповідальності.

Безпосередніми об'єктами цього злочину є авторське право і суміжні права, які регулюються Законом України «Про авторське право і суміжні права», тобто особисті немайнові права і майнові права автора з та його правонаступників, пов'язані зі створенням та використанням аудіовізуальних творів.

Відповідно предметом порушення авторського права виступають аудіовізуальні твори. Стаття 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права» містить таке визначення аудіовізуального твору: аудіовізуальний твір –

твір, що фіксується на певному матеріальному носії (кіноплівці, магнітній плівці чи магнітному диску, компакт-диску тощо) у вигляді серії послідовних кадрів (зображень) чи аналогових або дискретних сигналів, які відображають (закодовують) рухомі зображення (як із звуковим супроводом, так і без нього), і сприйняття якого є можливим виключно за допомогою того чи іншого виду екрана (кіноекрана, телевізійного екрана тощо), на якому рухомі зображення візуально відображаються за допомогою певних технічних засобів.

Одночасно, в Законі України «Про кінематографію» закріплюється термін «фільм». Так, відповідно до статті 3 зазначеного закону фільм – аудіо візуальний твір кінематографії, що складається з епізодів, поєднаних між собою творчим задумом і зображувальними засобами, та який є результатом спільної діяльності його авторів, виконавців і виробників [13, ст.3].

На міжнародному рівні передбачено визначення кінематографічного твору: «твір будь-якої тривалості чи твір на будь-якому носії, зокрема художні кінематографічні твори, мультиплікаційні та документальні фільми, який відповідає положенням, що регулюють кіновиробництво і є чинними на території кожної з відповідних Сторін, та призначений для демонстрування в кінотеатрах» [14, ст. 3].

Обов'язкові ознаки цього предмету: 1) предмет злочину має бути для винного чужим; 2) має виражатися в об'єктивній (матеріальній) формі; 3) він має бути новим і оригінальним.

Об'єктивна сторона передбачає встановлення трьох обов'язкових ознак: діяння, його наслідків і причинного зв'язку між ними. Саме діяння полягатиме в незаконному копіюванні аудіовізуального твору з метою подальшого тиражування та розповсюдження.

Діяння, як ознака об'єктивної сторони, вчиняється без дозволу осіб, які мають авторське право або суміжні права.

Наслідок як ознака об'єктивної сторони злочину, передбаченого статтею 176 ККУ — це матеріальна шкода у великому розмірі, під якою, згідно з приміткою до ст. 176, вважається вартість примірників незаконно відтворених чи розповсюджених предметів або сума доходу, отриманого в результаті

незаконного використання, яка у 20 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян. Закінченим злочин вважається з моменту заподіяння саме такої матеріальної шкоди [15, ст. 176].

Між діянням і матеріальною шкодою має бути встановлений причинний зв'язок, що у випадку з камкордингом є досить складним. В зв'язку з таким станом речей, притягнути особу, що вчиняє камкординг до кримінальної відповідальності досить важко, хоча з одного запису фільму в кінотеатрі, виготовляються тисячі примірників. Значно легше притягти до відповідальності, осіб, що займаються їх розповсюдженням. Але, на мою думку, боротьба з їх співучасниками, особами, що безпосередньо здійснюють запис фільмів в кінотеатрі, була би набагато ефективнішою.

Варто зазначити, що враховуючи положення цивільного законодавства та судової практики у цій сфері, у разі притягнення порушника права інтелектуальної власності до цивільної відповідальності, передбаченої ст. 432 ЦКУ доведення такого причинно-наслідкового зв'язку покладається, на особу, що безпосередньо зазнала такої матеріальної шкоди, внаслідок порушення її права інтелектуальної власності, або на відповідну організацію, що здійснює захист права такої особи [16, с. 6].

Суб'єктивна сторона цього правопорушення — прямий умисел, а мотиви — корисливі.

Найчастіше мета камкордингу є подальше поширення такого запису в файлообмінних мережах Інтернету, що призводить не тільки до зменшення касових зборів в кінотеатрах, але й відображається на наступних продажах таких фільмів на DVD. Все це порушує матеріальні права суб'єктів права інтелектуальної власності на аудіовізуальний твір [3].

3. Охорона та захист права інтелектуальної власності на аудіовізуальні твори від камкордингу. Юридична відповідальність за камкординг.

Розглянемо види відповідальності у сфері порушення права інтелектуальної власності.

Відповідно до статті 51 Закону України «Про авторське право і суміжні права» захист особистих немайнових і майнових прав суб'єктів авторського права і суміжних прав здійснюється в порядку, встановленому адміністративним, цивільним і кримінальним законодавством [7, ст. 51].

Відповідно до ст. 176 ККУ незаконне відтворення, розповсюдження творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних, а так само незаконне відтворення, розповсюдження виконань, фонограм, відеограм і програм мовлення, їх незаконне тиражування та розповсюдження на аудіо- та відеокасетах, дискетах, інших носіях інформації, або інше умисне порушення авторського права і суміжних прав, якщо це завдало матеріальної шкоди у значному розмірі караються штрафом від двохсот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк, з конфіскацією всіх примірників творів, матеріальних носіїв комп'ютерних програм, баз даних, виконань, фонограм, відеограм, програм мовлення та знарядь і матеріалів, які спеціально використовувались для їх виготовлення. Ті самі дії, якщо вони вчинені повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або завдали матеріальної шкоди у великому розмірі – караються штрафом від тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на строк від двох до п'яти років, з конфіскацією всіх примірників творів, матеріальних носіїв комп'ютерних програм, баз даних, виконань, фонограм, відеограм, програм мовлення та знарядь і матеріалів, які спеціально використовувались для їх виготовлення. Ці дії, вчинені службовою особою з використанням службового становища або організованою групою, або якщо вони завдали матеріальної шкоди в особливо великому розмірі – караються штрафом від двох тисяч до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від трьох до шести років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого та з конфіскацією всіх примірників творів, матеріальних носіїв комп'ютерних

програм, баз даних, виконань, фонограм, відеограм, програм мовлення та знарядь і матеріалів, які спеціально використовувалися для їх виготовлення. При цьому матеріальна шкода вважається завданою в значному розмірі, якщо її розмір у двадцять і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, у великому розмірі – якщо її розмір у двісті і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, а завданою в особливо великому розмірі – якщо її розмір у тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян [12, с. 176].

Відповідно до ст. 432 ЦКУ кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого права інтелектуальної власності. Суд у випадках та в порядку, встановлених законом, може постановити рішення, зокрема, про:

1) застосування негайних заходів щодо запобігання порушенню права інтелектуальної власності та збереження відповідних доказів;

2) зупинення пропуску через митний кордон України товарів, імпорту чи експорту яких здійснюється з порушенням права інтелектуальної власності;

3) вилучення з цивільного обороту товарів, виготовлених або введених у цивільний оборот з порушенням права інтелектуальної власності;

4) вилучення з цивільного обороту матеріалів та знарядь, які використовувалися переважно для виготовлення товарів з порушенням права інтелектуальної власності;

5) застосування разового грошового стягнення замість відшкодування збитків за неправомірне використання об'єкта права інтелектуальної власності. Розмір стягнення визначається відповідно до закону з урахуванням вини особи та інших обставин, що мають істотне значення;

6) опублікування в засобах масової інформації відомостей про порушення права інтелектуальної власності та зміст судового рішення щодо такого порушення [17, с. 432].

Тобто теоретично до осіб, що займаються камкордингом можна застосувати заходи кримінальної та цивільної відповідальності, стягнути штраф

та вилучити копію фільму. Складність застосування такого стягнення полягає у доведенні причинно-наслідкового зв'язку з подальшою завданою матеріальною шкодою. Адже правопорушення безпосередньо «камкордінг» законодавчо не передбачене.

Тому на практиці до порушників у сфері камкордінгу можна застосувати лише адміністративну відповідальність. Стаття 51-2 Кодексу України про адміністративне правопорушення передбачає, що за незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності, привласнення авторства на такий об'єкт або інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняється законом, тягне за собою накладення штрафу від десяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією незаконно виготовленої продукції та обладнання і матеріалів, які призначені для її виготовлення [3, с. 138].

Складність протидії камкордінгу також полягає в тому, що акцент кримінальної (ст. 176 ККУ) та адміністративної (ст. 164-9 КУпАП) відповідальності зроблений на контролі за порядком поширення піратської продукції, а законодавчі механізми протидії піратства під час легального прокату фільмів відсутні. Кримінальним та адміністративним законодавствами також не визначені кваліфікуючі ознаки протиправних дій, що пов'язані з цим явищем [3, с. 138].

Для попередження та протидії камкордінгу в Україні існує Українська Антипіратська Організація, що представляє інтереси компаній-правовласників з Європи та США.

Серед її заходів боротьби з піратством в кінотеатрах України – це розповсюдження відеороликів в кінотеатрах із попередженням про протиправність камкордінгу, соціальна реклама тощо.

За кордоном також діють анти піратські організації – GVU в Німеччині, FAV у Франції, FAPAV в Італії, що беруть активну участь у затриманні камкордерів [18].

Основною проблемою відсутності активних дій щодо притягнення до відповідальності камкордерів в Україні, на мою думку, є прогалина в

українському законодавстві, і лише після її усунення можна буде говорити про активізацію дій Антипіратської Асоціації разом з Державною службою інтелектуальної власності та правоохоронними органами.

Для попередження і виявлення камкордінга в Україні з 2009 року діє Цільова програма по виявленню фактів камкордінга в кінотеатрах України, в якій передбачено виплата грошової винагороди особі, яка безпосередньо виявила факт камкордінга в кінотеатрі в сумі від 1000 гривень [3, с. 138].

Висновок

Отже камкордінг є одним з найбільш небезпечних видів піратства у сфері кіноіндустрії. Камкордінг – це несанкціонований запис кінофільму під час його демонстрації в кінотеатрі на відеокамеру або інший записуючий пристрій.

З одного запису камкордінгу випускається величезна кількість піратської продукції. Фінансові втрати від продажу піратської продукції зазнають не лише правовласники кінопродукту, але й держава. Зокрема, недостатній захист інтелектуальної власності негативно позначається на міжнародному іміджі країни. Ринок піратської продукції є тіньовим сектором економіки, а тому не приносить прибутку до державного бюджету України.

За оцінками міжнародної асоціації кіновиробників (Motion Picture Association), Україна посідає друге місце після Росії за рівнем камкордінгу (незаконний запис аудіовізуальних творів під час їх демонстрації в кінотеатрах з подальшим тиражуванням та продажем на оптичних носіях, або в Інтернеті).

Сьогодні Україна є перспективною для відеопіратів через мізерні покарання, які можна накласти на порушника. Єдине, що можна застосувати до людини, яку зловили в залі з відеокамерою, це стаття 51-2 Кодексу України про адміністративне правопорушення: незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності, привласнення авторства на такий об'єкт або інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняється законом, тягне за собою накладення штрафу від десяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією

незаконно виготовленої продукції та обладнання і матеріалів, які призначені для її виготовлення. Покарання – незначний штраф, тоді як у Німеччині, Угорщині чи Росії передбачено ув'язнення від двох до шести років чи штраф і конфіскація обладнання.

У квітні 2008 року в Україні винесли перший вирок, що стосувався камкордінгу: хлопця, якого у лютому зловили у кінотеатрі «Ленінград», оштрафували на 850 гривень і конфіскували дорогу відеокамеру [19].

Відповідний законопроект, що передбачає впровадження механізму боротьби з камкордінгом, був наданий парламентарям у лютому 2009 року, але він так і залишився не розглянутим.

Тому для збереження Україною репутації в економічному просторі світу та задля власного економічного розвитку нашої держави з метою подальшої боротьби з камкордінгом насамперед необхідно ввести в законодавство його поняття та закріпити караність такого діяння. При цьому варто врахувати, що боротьба з камкордінгом має публічний характер, оскільки суттєво впливає на економічне становище і самої держави, і великої кількості різних суб'єктів, матеріальні та нематеріальні права яких порушуються внаслідок камкордінгу. Лише після цього можна створити дієвий механізм боротьби з камкордінгом та піратством загалом, оскільки технічно в наш час цілком можливо ефективно виявляти камкордерів, потрібна лише законодавча основа, наявність відповідальної структури і кошти.

Необхідно також підвищувати правосвідомість українців у сфері захисту права інтелектуальної власності на аудіовізуальні твори та використати законодавчий досвід інших держав у боротьбі з камкордінгом.

Список використаних джерел:

1. Корреспондент.net. Електронний ресурс. Режим доступу: [http://ua.korrespondent.net/business/1187660-ssha-mozhut-zastosuvati-do-ukrayini-ekonomichni-sankciyi]

2. Беззуб, мол. наук. співроб. НЮБ НБУВ Стаття «Боротьба з інтернет-піратством в Україні: оцінки експертів» Електронний ресурс. Режим доступу:
http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=874:internet-piratstvo&catid=8&Itemid=350
3. Симонян Ю. Ю. Аудіовізувальні твори як об'єкти піратської діяльності. Часопис цивілістики.
4. Україна молода. Газета. Електронний ресурс. Режим доступу: [<http://www.umoloda.kiev.ua/number/1445/164/50835/>]
5. Пресс-центр Міністерства закордонних справ України. Електронний ресурс. Режим доступу: [<http://mfa.gov.ua/ua/news-feeds/foreign-offices-news/22541-oprilyudneno-onovlenu-specialynu-dopovidy-301-shhodo-stanu-zahistu-prav-intelektualynoji-vlasnosti-v-riznih-krajinah-svitu>]
6. Council Regulation (EC) No 3295/94 of 22 December 1994 Електронний ресурс. Режим доступу: [<http://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex%3A31994R3295>]
7. Про авторське право і суміжні права Закон України від 23.12.1993 Електронний ресурс. Режим доступу: [<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>]
8. Штефан О. Дещо до питання про порушення авторських прав Електронний ресурс/ Режим доступу: [<http://www.ndiiv.org.ua/>]
9. Рекомендації Державної служби інтелектуальної власності для учасників процесу створення та використання аудіовізувальних творів і виконань Електронний ресурс доступу: [http://sips.gov.ua/ua/authors_rights.html]
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання питань авторського права і суміжних прав : законопроект України Електронний ресурс. Режим доступу: [<http://zakon.nau.ua>].

11. Портал освітньо-інформаційних послуг «Студентська консультація»
Електронний ресурс. Режим доступу: [<http://studcon.org/pryklady-piratstva>]
12. Кримінальний кодекс України. Закон України від 05.04.2001
Електронний ресурс Режим доступу: [<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>]
13. Про кінематографію Закон України від 13.01.1998 Електронний ресурс
доступу: [<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/9/98-вр>]
14. Європейська конвенції про спільне кінематографічне виробництво.
Електронний ресурс. Режим доступу: [http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_136]
15. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар Баулін Ю. В., Борисов В. І., Тютюгін В. І. та ін. 2013.
16. Суб'єкти доказування та оцінки доказів у цивільному процесі: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Т. В. Цюра; НАН України. Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2005. – 20с.
17. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // ВВРУ. – 2003. – № 40-44. – ст. 356
18. Пресс-центр Української Антипіратської Асоціації. Електронний ресурс. Режим доступу: [<http://apo.kiev.ua/index.php>]
19. Дмитренко Н. Фабрика відеопіратства : Електронний ресурс. – Режим доступу : [<http://91.218.212.127/daidzhest/print/46776>]